

Република Србија
ОПШТИНА ПЕТРОВАЦ НА МЛАВИ
Општинска управа
Одељење за финансије и буџет
Број: 400-590/24-03/3
Датум: 29.03.2024. године
ПЕТРОВАЦ НА МЛАВИ

На основу члана 16 (с7) Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Сл.гласник РС“ 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-исп, 108/2013, 142/2014, 68/2015,- др закон, 103/2015, 99/2016,113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, и 118/2021 и др. закони и 92/2023), Одељење за финансије и буџет Општинске управе Петровац на Млави доноси:

**ПЛАН ПОСТУПНОГ УВОЂЕЊА РОДНО ОДГОВОРНОГ БУЏЕТИРАЊА
У ПОСТУПАК ПРИПРЕМЕ И ДОНОШЕЊА БУЏЕТА
ОПШТИНЕ ПЕТРОВАЦ НА МЛАВИ ЗА 2025.годину**

Родно одговорно буџетирање, односно увођење принципа родне равноправности у буџетски процес, подразумева родну анализу буџета и реструктурирање прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности. Општина Петровац на Млави посвећена је континуираном подизању квалитета управљања јавним финансијама које ефективно одговарају за потребе локалне заједнице. Родно одговорно буџетирање доприноси побољшању ефективности и транспарентности буџета и омогућава бољи увид у користи које жене и мушкарци имају од буџетских средстава.

У циклусу израде буџета за 2025.годину, родно одговорно буџетирање предвиђено је у оквиру програма: (Програм 3- Локални економски развој, ПА-0002-мере активне политике запошљавања; Програм- 8- Предшколско васпитање, ПА- функционисање и остваривање предшколског васпитања и образовања; Програм 9- основно образовање, ПА-реализација делатности основног образовања; Програм 10 – Средње образовање, ПА-реализација делатности средњег образовања; Програм 11- Социјална и дечија заштита; ПА- једнократне помоћи и други облици помоћи; Програм-13- Развој културе и

информисања, ПА- функционисање локалних установа културе; Програм 14- Развој спорта и омладине, ПА- функционисање локалних спортских установа; Програм – 16- Политички систем локалне самоуправе, ПА- функционисање скупштине.

Дефинисање родних компоненти, односно родних циљева и индикатора примењује се у оквиру девет програма, тј код следећих корисника буџетских средстава

На основу родне анализе, корисници буџетских средстава треба да формулишу своје родно одговорне циљеве и индикаторе који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца/ девојчица и дечака, а сви индикатори који се односе на лица морају бити разврстани по полу.

Увођење родно одговорног буџетирања у поступку припреме и доношења буџета за 2025. годину настављају сви корисници који су били укључени и раније у 2018, 2019, 2020, 2021, 2023, 2024 и 2025. години. Утврђује се План родно одговорног буџетирања следећом табелом:

Редни број	Назив буџетског корисника	Назив програма (број и назив програма у складу са униф.стр. буџета ЈЛС утврђеном у 2020.год.
1.	Општинска управа Петровац на Млави	П-3 Локални ек.развој П- 11 Социјална и дечија заштита П- 14 Развој спорта и омладине
2.	Предшколско образовање	П- 8 Предшколско васпитање
3.	Основне школе	П- 9 Основно образовање
4.	Средња школа Младост	П-10 Средње образовање
5.	Културно просветни центар	П-13Развој културе и информисања
6.	НБ. „Ђура Јакшић“	П-13Развој културе и информисања
7.	Скупштина општине Петровац на	П-16 Политички систем локалне

Млави	самоуправе
-------	------------

Овај план се утврђује као минималан у смислу обухвата буџетских корисника и програма код којих се уводи родна компонента и то тако што ће бити дефинисан најмање један родни циљ у оквиру сваког, од Планом опредељених програма било на нивоу програма или програмске активности, уз настојање да се уродњавање примени на оба нивоа. Такође, уз сваки дефинисани родни циљ, обавезно је дефинисање најмање једног родног индикатора- показатеља за праћење постизања односног циља програма или програмске активности.

Бројеви и називи програма из овог плана, могу се мењати само у смислу усклађивања са одговарајућим бројевима и називима програма сходно списку униформних програма и програмских активности ЈЛС, утврђених за 2025.годину.

У постављању уродњених циљева и показатеља, буџетски корисници користе релевантне локалне стратешке и планске документе, и руководе се приступом родне равноправности садржаним у националним секторским или хоризонталним документима.

1. Послови координације активности и подршке увођењу родно одговорног буџетирања спроводе се у оквиру рада Одељења за финансије и буџет општине Петровац на Млави.
2. Корисници буџетских средстава подстичу се да у поступку израде програмског буџета кроз програме, програмске активности и пројекте у оквиру својих надлежности, припремају индикаторе/ показатеље који се односе на лица тако да они буду разврстани по полу.
3. Овај план објављује се на интернет страници општине Петровац на Млави, на Буџетском порталу и доставља свим корисницима буџетских средстава општине Петровац на Млави.

Руководилац
Одељења за финансије и буџет
Јадранка Младеновић

УПУТСТВО ЗА УВОЂЕЊЕ РОДНО ОДГОВОРНОГ БУЏЕТИРАЊА

Општина Петровац на Млави, доследно спроводећи политике које доприносе јачању интегритета буџетског система, настоји да оствари све Законом утврђене буџетске циљеве. У наредном периоду посветиће се посебна пажња алокацијској ефикасности која подразумева распоређивање средстава буџета са циљем унапређења родне равноправности. Родно одговорно буџетирање управо доприноси побољшању принципа ефикасности и транспарентности на којима се буџет мора заснивати а, такође, овакав начин буџетирања омогућава бољи увид у користи које жене и мушкарци имају од буџетских политика.

На основу предлога Одељења за финансије и буџет општине Петровац на Млави, Општина Петровац на Млави уводи елементе родно одговорног буџетирања у оквиру следећих програма: социјална и дечија заштита, развој спорта и омладине, локални економски развој, развој културе и информисања, основно образовање, средње образовање, предшколско васпитање и политички систем локалне самоуправе. Наведени корисници средстава буџета у обавези су да у свом финансијском плану на нивоу програма, програмских активности и/или пројекта обезбеди:

- формулацију јасног циља који доприноси унапређењу равноправности између жена и мушкараца,
- формулацију бар једне активности у оквиру програма, програмских активности и/или пројекта која ће допринети постизању циља унапређења равноправности између жена и мушкараца у одговарајућим програмима,
- да сви индикатори који се односе на лица буду разврстани на жене и мушкарце.

Уз сажет назив изабраног циља потребно је дати кратак опис користи програма за жене и мушкарце.

Приликом описа сврхе програма, односно програмске активности/пројекта потребно је навести и утицај на унапређење родне равноправности.

Приликом навођења правног основа потребно је навести законе из области родне равноправности (Закон о равноправности полова, Закон о забрани дискриминације и др.).

Приликом описа програма, односно програмске активности/пројекта, што подразумева образложења кључних активности и услуга које се спроводе, односно пружају, обавезно навести и активности/услуге које ће буџетски корисник спровести/пружити ради остваривања циља у коме је дефинисана родна компонента.

Постоје различити начини за „уродњавање“, односно укључивање родне перспективе у циљеве и индикаторе у оквиру програмске структуре:

1. Постављање посебног циља за жене или мушкарце са циљем смањења неравноправности

Ово решење се може применити тамо где се планира посебна, афирмативна мера, која за циљ има смањење или укидање неравноправног положаја одређене групе. Пример овакве циљане интервенције могао би да се нађе у програму 11 - Социјална и дечја заштита у циљу повећања доступности права и механизма социјалне заштите за жене у локалној заједници..

2. Диференцирање циљева и индикатора тако да се експлицитно односе на жене и мушкарце

Када се циљ односи на лица, грађане или запослене, интервенција подразумева експлицитно навођење чињенице да се циљ заправо односи на мушкарце и жене, грађанке и грађане, девојчице и дечаке и сл.

У том случају индикатори треба да буду разложени по роду/полу, изражени у апсолутном броју или процентом који се односи на жене, грађанке, девојчице односно на мушкарце, грађане, дечаке, и другим релевантним демографским карактеристикама које су битне за родну анализу или анализу ефеката политике уопште.

Такви примери циљева и индикатора могу бити дефинисани код Програма 3 –Локални економски развој у циљу повећања запослености незапослених жена и мушкараца кроз укључивање у мере активне политике запошљавања– циљ, и индикатор: стопа запослености жена, или стопа запослености мушкараца.

Ради квалитетне припреме родно осетљивих формулација у програмској структури буџета треба поћи од прописа, стратешких докумената и других релевантних публикација које могу олакшати разумевање и правилно дефинисање родно одговорног буџетирања. Пожељно је користити Закон о равноправности полова, Националну стратегију за родну равноправност за период од 2016.до 2020године, односно нови Акционим планом који ће бити дефинисан у наредном периоду.

У том смислу, ради унапређења родне равноправности у општини Петровац на Млави потребно је што пре успоставити потребне механизме за родну равноправност и укључити одговарајуће облике организовања који имају надлежност обављања послова остваривања једнаких могућности, а у складу са Законом о равноправности полова (стално радно тело, систематизовано место за родну равноправност и др.).

Велики утицај на квалитетно увођење родно одговорног буџетирања али и најшире посматрано на програмско буџетирање уопште, имало би и успостављање тима или радне групе за програмско буџетирање у општини. У оквиру оваквог облика организовања треба да буду заступљени запослени задужени за припрему буџета али и представници свих организационих јединица, посебно надлежних за стратешко планирање, затим представници јединица за управљање пројектима, представници сталног радног тела за родну равноправност (или запослено лице за обављање ових послова) као и представници индиректних буџетских корисника.

Руководилац Одељења за финансије и буџет

Јадранка Младеновић

